

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม.อธ. ๘/๒๕๖๗
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.อธ /๑๕๖๓

ในพระปรมາภิไรยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๑๙	เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗
องค์คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๔	เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ^ก
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจาก
ตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัด

ราชบุรี และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ขอให้ห้าม มิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการเมืองหรือดำเนินการในพระครุภาระเมืองเป็นเวลาห้าปีนับ แต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตั้งกล่าว และให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขาธุการนายกเทศมนตรี ตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่นับแต่วันที่ศาลมีฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจาก ตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลานานปี ในการดำเนินการเมืองรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัด ราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๙๘ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลมีฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษาว่า นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และ มาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขาธุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัด ราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมืองมีคำสั่งรับคำร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑ์เมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายันจากตำแหน่งของนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความพิດตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่จำกัดค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นออกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์อุทธรณ์ของผู้ร้อง คำร้อง ประกอบเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่ตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๘ ผู้ถูกกล่าวหาียนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหามีสถานภาพ “สมรส” โดยผู้ถูกกล่าวหาจะทะเบียนสมรสเมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหา คือ

เงินฝากราชการ ๗ บัญชี ที่ดิน ๑ แปลง โโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ๑ หลัง เงินกู้ธนาคารและสถาบันการเงิน ๑ รายการ สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวันกระทำความผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาอยู่ในสิ้นสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องจึงเป็นวันกระทำความผิดเฉพาะฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น จะถือเป็นวันกระทำการความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำการทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหา y ยื่นบัญชี

แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยังไม่ขาดอายุความ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับแก่คดีนี้ไม่ได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงเจตนาที่อยู่ภายใต้ประภูมิด้วยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของมาภายนอก ดังนี้ ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ ย่อมมีความผิดมาจากการแสดงออกด้วยการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น วันกระทำความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินคือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๘ หาใช่เป็นวันที่ครบกำหนดเวลา yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามกฎหมายไม่ เพราะขณะนั้นยังไม่มีการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบจึงยังไม่อาจเกิดขึ้นได้ อันจะเห็นได้ว่าความผิดฐานนี้แยกต่างหากจากความผิดฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่

กฎหมายกำหนด ซึ่งแม้การนับอายุความในแต่ละกรณีจะแตกต่างกัน แต่ก็อาศัยหลักการเริ่มนับอายุความจากวันกระทำความผิด เช่นเดียวกัน การนับอายุความเช่นนี้มิใช่การขยายอายุความออกไปแต่อย่างใด นอกจากนั้น กรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามิได้จงใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ปัจจุบันพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ ได้บัญญัติรับรองให้มีการขยายระยะเวลาที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินได้ ดังนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อต้องรับผิดจากการกระทำดังกล่าวของตน อันเป็นวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่บัญญัติให้ผู้มีหน้าที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เมื่อคืนนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหากกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา และเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังยุติว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง วันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้

ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของ ผู้ถูกกล่าวหา คือ เงินฝากธนาคาร ๗ บัญชี ที่ดิน ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ๑ หลัง เงินกู้ธนาคารและสถาบันการเงิน ๑ รายการ พฤติกรรมย่อมมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่เจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งอีกครั้งหนึ่ง และย่อมเป็นการชอบที่จะนำมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีเดียวกับ จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ต้องดำเนินการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้าม มิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการเมืองหรือดำเนินการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับ จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาย่อมเป็นความผิดสองกรรม ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ต้องดำเนินการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น ไม่ถูกต้อง อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังขึ้น และกรณีไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ร้องในประเด็นอื่น เพราะไม่ทำให้ผลคดีเบลี่ยนแปลงไป

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง อันเป็นความผิดอีกกระทงหนึ่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นายแรงณ ปริพนธ์พจนพิสุทธิ์

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๙ /๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๒

ในพระปรมາภิไยพระมหาภัตตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายอนันต์ศักดิ์ ศิริพงษ์ธรรม	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๑๙	เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๔	เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอัน เป็นเท็จ หรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในกรณีดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบล หัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี ขอให้ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจาก ตำแหน่งได้ในพรიครการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจาก ตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลหัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๙๘ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา ว่า นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณี พ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และ มาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙๘ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๗๙ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นนอกจานี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับอุบลราชธานี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๘ ผู้ถูกกล่าวหาจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งโดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่สถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของ ผู้ถูกกล่าวหา ๑ แห่ง สำหรับความผิดฐานจงใจบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพันจากตำแหน่งและกรณีพันจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลมฎิกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรอง

นายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับบุก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญาตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวันกระทำผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาอยู่สิบสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงเป็นวันกระทำความผิดเฉพาะฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอาวันดังกล่าวมาเป็นวันกระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๘ เพราะเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาจ่ายศาลเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยังไม่ขาดอายุความ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำอย่างได้อย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายในใจด้วยการกระทำอย่างได้อย่างหนึ่งของมาภายนอก เมื่อความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๐๙ ในคดีนี้มีบัญมาจากการกระทำภายนอกคือการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวนั้น วันกระทำการมีผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๘ หาใช่เป็นวันที่ครบกำหนดเวลา yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะในวันที่ครบกำหนด yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินยังไม่มีการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงยังไม่อาจถือว่ามีความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเกิดขึ้นได้ คงเกิดขึ้นได้เฉพาะความผิดฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดซึ่งเป็นความผิดที่แยกต่างหากจากความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังนั้น แม้การนับอายุความของทั้งสองฐานความผิดจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็ต้องเริ่มนับอายุความจากวันกระทำการมีผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เช่นเดียวกัน กรณีไม่ใช่เป็นการขยายอายุความอ กไปนอกจากนี้ กรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนดเพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามิได้จงใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้นปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลา yื่นบัญชีได้ ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อมจะต้องรับผิดจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา manyang

ສາລເມື່ອວັນທີ ១៨ ອັນວາຄມ ២៥៦១ ຈຶ່ງຍັງໄມ່ພັນກຳທັນດ້າປີ ນັບແຕ່ຜູ້ຄູກລ່າວຫາກຮ່າທໍາ
ຄວາມພິດເມື່ອວັນທີ ១៩ ເມສາຍນ ២៥៥៨ ຕາມປະມວລກງາມຍາວູາ ມາຕຣາ ៥៥ (៥) ຄດີຂອງ
ຜູ້ຮ່ອງໃນສ່ວນຄວາມພິດຮູານຈະໃຈຢືນບຸງຊື່ແສດງຮາຍກາຣທຮັພຍສິນແລະໜີ່ສິນແລະເອກສາຣປະກອບຕ່ອ
ຜູ້ຮ່ອງດ້ວຍຂໍ້ຄວາມອັນເປັນເທົ່າທ່ຽວປົກປິດຂໍ້ເທົ່າຈິງທີ່ຄວາມແຈ້ງໃຫ້ທ່າບກຣນີເຂົ້າຮັບຕໍ່ແໜ່ງຮອງ
ນາຍກເທສມນຕຣີຕໍ່ບໍລທ້ວຍກຣະບອກ ຈັງຫວັດຮາຈບຸຣີ ຈຶ່ງຍັງໄມ່ຂາດອາຍຸຄວາມທາງຍາວູາ
ກາຣກຣະທໍາຂອງຜູ້ຄູກລ່າວຫາຍ່ອມເປັນຄວາມພິດສອງກຣມ ທີ່ສາລຖືກາແຜນກົດຕີ່ອາລູາຂອງຜູ້ດຳຮັງ
ຕໍ່ແໜ່ງທາງກາຣເມື່ອຍກດຳຮັງສ່ວນນີ້ໂດຍວິນິຈ້ຍວ່າຂາດອາຍຸຄວາມນັ້ນ ຈຶ່ງໄມ່ມູກຕ້ອງ ອຸທຮຣນີຂອງ
ຜູ້ຮ່ອງຂອນີ້ຝຶ່ງຂຶ້ນ

ປັບປາຕ້ອງວິນິຈ້ຍຕາມອຸທຮຣນີຂອງຜູ້ຮ່ອງປະກາຣສຸດທ້າຍມີວ່າ ມາຕຣກຣບັງຄັບຫຼື
ຈຳກັດສີທີທາງກາຣເມື່ອງຫ້າມມີໃຫ້ດຳຮັງຕໍ່ແໜ່ງທາງກາຣເມື່ອງຫຼືດຳຮັງຕໍ່ແໜ່ງໃດໃນພຣຄກຣາເມື່ອງ
ເປັນເວລາຫ້າປັບແຕ່ວັນພັນຈາກຕໍ່ແໜ່ງ ແລະໃຫ້ຜູ້ຄູກລ່າວຫາພັນຈາກຕໍ່ແໜ່ງເລີ່ມຕົ້ນ
ນາຍກເທສມນຕຣີນີ້ໃຫ້ບັງຄັບແກ່ຜູ້ຄູກລ່າວຫາໄດ້ໂດຍໄມ່ອູ້ໃນບັງຄັບອາຍຸຄວາມຫຼືໄມ່ ຜູ້ຮ່ອງອຸທຮຣນີວ່າ
ມາຕຣກຣຈຳກັດສີທີທາງກາຣເມື່ອງດັ່ງກ່າວໄມ້ໃຫ້ໂທໜາກຍາວູາຕາມປະມວລກງາມຍາວູາ ມາຕຣາ
១៨ ຈຶ່ງໄມ່ອູ້ໃຫ້ບັງຄັບອາຍຸຄວາມທາງຍາວູາ ນັ້ນ ເຫັນວ່າ ກາຣຫ້າມມີໃຫ້ດຳຮັງຕໍ່ແໜ່ງທາງກາຣເມື່ອງຫຼື
ດຳຮັງຕໍ່ແໜ່ງໃດໃນພຣຄກຣາເມື່ອງເປັນເວລາຫ້າປັບແຕ່ວັນພັນຈາກຕໍ່ແໜ່ງ ແລະໃຫ້ຜູ້ຄູກລ່າວຫາພັນ
ຈາກຕໍ່ແໜ່ງນັ້ນ ຄື້ອເປັນມາຕຣກຣຈຳກັດສີທີທາງກາຣເມື່ອງອັນເປັນກາຣຈຳກັດສີທີ່ຂຶ້ນພື້ນຮູານຂອງ
ບຸຄຄລທີ່ສືບເນື່ອມາຈາກກຣະທໍາຄວາມພິດທາງຍາວູາ ຈຶ່ງໄມ່ອ່າຈຍແກກອອກຈາກໂທໜາກຍາວູາມີ່ເປັນ
ໂທໝປະຮານໄດ້ ດັ່ງນັ້ນ ມາກຄີ່າຂາດອາຍຸຄວາມທາງຍາວູາອັນມືຜລໃຫ້ສີທີ່ນຳຄີ່ອາຍູາມາພ້ອງຮະຈັບໄປ
ແລ້ວ ຍ່ອມໄມ່ອ່າຈນໍາມາຕຣກຣບັງຄັບທາງກາຣເມື່ອງມາໃຫ້ບັງຄັບແກ່ຜູ້ຄູກລ່າວຫາໄດ້ ແຕ່ສໍາຫັບຄີ່ນີ້
ຜູ້ຄູກລ່າວຫາກຮ່າທໍາຄວາມພິດຮູານຈະໃຈຢືນບຸງຊື່ແສດງຮາຍກາຣທຮັພຍສິນແລະໜີ່ສິນຕ່ອຜູ້ຮ່ອງດ້ວຍ
ຂໍ້ຄວາມອັນເປັນເທົ່າທ່ຽວປົກປິດຂໍ້ເທົ່າຈິງທີ່ຄວາມແຈ້ງໃຫ້ທ່າບກຣນີເຂົ້າຮັບຕໍ່ແໜ່ງ ໂດຍຄວາມພິດ

ดังกล่าวยังไม่ขาดอยุความดังที่วินิจฉัยไว้แล้ว ย่อมเป็นการชอบที่จะนำมาตราการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ แต่อย่างไรก็ดี แม้ความผิดฐานจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริง ที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง กับกรณีพ้นจากตำแหน่งจะเป็นกระทำที่ต่างกรรมต่างวาระกัน อันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันก็ตาม แต่การบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองทั้งสองกรณีดังกล่าวก็ต้องเริ่มนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งเช่นเดียวกัน ซึ่งศาลอธิการแผนกดือญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากการเมืองผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ดังนี้ แม้จะต้องลงโทษทางอาญาสำหรับกรณีเข้ารับตำแหน่งด้วย ก็ไม่จำต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลอธิการแผนกดือญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนที่บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี อันเป็นความผิดอีกกระหงหนึ่ง ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบ

- ๙ -

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท เมื่อร่วมกับโทษกระหงอื่นตามคำพิพากษา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว เป็นจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมือง.

นายพศวัจน์ กนกนาก

(อ.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๗.๔ /๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๗. ๑๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภัตtriy ศาลฎีกา

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายธนเสภพ ศิริพงษ์ธรรม	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๘ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๔ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขอให้ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการตามที่ได้ในพระราชบัญญัติ

เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลานานปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๗๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นายธนเสภร์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุการเมืองเป็นปีนี้เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๙ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้การลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ “ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นออกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในขั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวกระบวนการบอก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งโดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหามีสถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ รายการ สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจาก

ตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกา
แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า คดีของผู้ร้องในส่วน
ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วย
ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรอง
นายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษา
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหา
กระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง
ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวัน
กระทำความผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาอยู่ในสิบสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบ
กำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงเป็นวันกระทำความผิดเฉพาะฐานจงใจไม่
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอาวันดังกล่าวมาเป็นวันกระทำ
ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วย
ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำ
ความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๘ เพราะเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหา y ยื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์และหนี้สิน ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาหมายังศาลเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม
๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๔ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยัง
ไม่ขาดอายุความ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ประบบ程式การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาฯ ด้วยอายุความมาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายใต้ด้วยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของนายคนอื่น เมื่อความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ ในคดีนี้มีมูลมาจากการกระทำภายนอกคือการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวทันที วันกระทำความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหา yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๘ หากใช้เป็นวันที่ครบกำหนดเวลา yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะในวันที่ครบกำหนด yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินยังไม่มีการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงยังไม่อาจถือว่ามีความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเกิดขึ้นได้ คงเกิดขึ้นได้เฉพาะความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดซึ่งเป็นความผิดที่แยกต่างหากจากความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังนั้น แม้การนับอายุความของทั้งสองฐานความผิดจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็ต้องเริ่ม

นับอยุคความจากวันกรห์ทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เช่นเดียวกัน กรณีไม่ใช่เป็นการขยายอยุคความออกไป นอกจากนั้น กรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามิได้จงใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลาที่ยื่นบัญชีได้ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อจะต้องรับผิดจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาหมายศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหากระทำการผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๘ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับ จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอยุคความทางอาญา การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาย่อเป็นความผิดสองกรรม ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอยุคความนั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่เห็นพ้องด้วยอุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังชี้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับ จังหวัดราชบุรีและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุการเมืองเป็น

เวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง กรณีเข้ารับตำแหน่งนั้นใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้โดยไม่มีอยู่ในบังคับอายุความหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวไม่ใช่โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ จึงไม่มีอยู่บังคับอายุความทางอาญา นั้น เห็นว่า ความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยความผิดดังกล่าวยังไม่ขาดอายุความอาญาดังที่วินิจฉัยในประเด็นก่อน ย่อมเป็นการชอบที่จะนำมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ร้องในประเด็นดังกล่าว แต่อย่างไรก็ต้องบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองในทั้งสองกรณีดังกล่าวต่างเรื่มนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งเข่นเดียวกัน ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุกรานนายกเทศมนตรีตำบลหัวย กระบอก จังหวัดราชบุรี และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรค การเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ดังนี้ แม้จะต้องลงโทษทางอาญาสำหรับความผิดกรณีเข้ารับตำแหน่งด้วย ก็ไม่จำต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนที่บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด

วินิจฉัยแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี อันเป็นความผิดอิกระทึ่งลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา

- ๙ -

๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ให้เช่าจำคุกให้ร่อการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นางสาวสุนยา หงส์เจริญ

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๘ /๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๒

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภักษัตtriy ศาลาภูมิ

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คดค้าน	คำพิพากษาศาลาภูมิ	แผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๑๙	เดือน กันยายน	พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๔	เดือน มิถุนายน	พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยืนคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับ จังหวัดราชบุรี ขอให้ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมือง

เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นายอนันเดช ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครากรเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๙ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นออกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะนิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในขั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดอง จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๙ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งโดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสถานภาพ “สมรส” โดยผู้ถูกกล่าวหาจดทะเบียนสมรสเมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือน และสิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ รายการ สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่ง

มาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกานา闷ก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า ในส่วนความผิดฐานจะใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ^ก
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระยะบอก
จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกานา闷ก คดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะทำความผิดฐานใจยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด
ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวันจะทำความผิดหักสูงแตกต่าง^ก
กัน อายุความทางอาญาอยู่ลับสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องจึงเป็นวันจะทำความผิดเฉพาะฐานใจไม่
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอามาเป็นวันจะทำความผิดฐานใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ^ก
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหาจึงยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์
และหนี้สินเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหาจึงจะทำความผิดฐานใจยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งในวัน
ดังกล่าว ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาmanyang ศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยัง^ก
ไม่พ้นกำหนดห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๙ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยังไม่ขาดอายุ

ความนั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาฯ มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำการผิดลงมือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายใต้ด้วยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของมาภายนอก เมื่อความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ ในคดีนี้มีมูลมาจากการกระทำการคือการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวแล้วนั้น วันกระทำการผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหา yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๘ หากใช้เป็นวันที่ครบกำหนดเวลา yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะขณะนั้นยังไม่มีการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงยังไม่อาจถือว่ามีความผิดเกิดขึ้นได้ และกรณีเห็นได้ว่าความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบนี้แยกต่างหากจากความผิดฐานจะไม่ yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดดังนั้น แม้การนับอายุความในแต่ละกรณีจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็เป็นการเริ่มนับอายุความจากวันกระทำการผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เช่นเดียวกัน

จึงมีได้เป็นการขยายอายุความอحكไปแต่อย่างใด นอกจากนั้น กรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามีได้จงใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ซึ่งปัจจุบันก็ได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลาอันบัญชีได้ ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อจะต้องรับผิดจากการกระทำดังกล่าวของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาหมายงศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหากระทำการทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา ที่ศาลมีภาระแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรีและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง กรณีเข้ารับตำแหน่งนั้นใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้โดยไม่อยู่ในบังคับอายุความหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวไม่ใช้โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่อยู่บังคับอายุความทางอาญา นั้น เห็นว่า

ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยความผิดดังกล่าวຍังไม่ขาดอายุความอย่างน้อยสี่ปี ย่อมเป็นการชอบที่จะนำมาตรการบังคับทางการเมือง ดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ร้องในประเด็นดังกล่าว แต่อย่างไรก็ต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับออก จังหวัดราชบุรี และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรค การเมืองเป็นเวลาห้าปีบังคับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ดังนี้ แม้จะต้องลงโทษทางอาญาสำหรับความผิดกรณีเข้ารับตำแหน่งด้วย ก็ไม่จำต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนที่บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับออก จังหวัดราชบุรี อันเป็นความผิดอีกกระทงหนึ่ง ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๙ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนก

(อ.ม.๔๒)

- ๘ -

คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นายเกียรติพงษ์ อมาตยกุล

(อ.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยชี้อุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๙๗ /๒๕๖๗
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๙๗ /๒๕๖๗

ในพระปรมາภิไยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลมูลน้ำที่อาญาของผู้ดำเนิน
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๔ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินตำแหน่งทางการเมืองจะใช้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำเนินตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับ จังหวัดราชบุรี ขอให้ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินตำแหน่งทางการเมืองหรือดำเนินตำแหน่งได้ในพระครุการเมือง

เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลานี้ไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นายธนเสภพ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำรุดค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในขันนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๙ ผู้ถูกกล่าวหาจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งโดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของ ผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างของ ผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ รายการ สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา

- ๔ -

หนึ่งปี คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจะใช้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจะใช้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวันกระทำผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาอยู่ในสิบสุดลạngไม่พร้อมกัน วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงเป็นวันกระทำการความผิดเฉพาะฐานจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอาวันดังกล่าวมาเป็นวันกระทำการความผิดฐานจะใช้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ เพราะเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์และหนี้สิน ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาmanyangصالเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๔ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยังไม่ขาดอายุความ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาไว้ด้วยอายุความมาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายใต่วิธีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของภายนอก เมื่อความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๑ ในคดีนี้มีมูลมาจากการกระทำภายนอกคือการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวนั้น วันกระทำความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหา yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๘ หากใช้เป็นวันที่ครบกำหนดเวลา yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะในวันที่ครบกำหนด yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินยังไม่มีการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงยังไม่อาจถือว่ามีความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเกิดขึ้นได้ คงเกิดขึ้นได้เฉพาะความผิดฐานจะไม่ yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดซึ่งเป็นความผิดที่แยกต่างหากจากความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังนั้น แม้การนับอายุความของทั้งสองฐานความผิดจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็ต้องเริ่ม

นับอายุความจากวันกรະทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เช่นเดียวกัน กรณีไม่ใช่เป็นการขยายอายุความออกไป นอกจานั้น กรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามิได้จงใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลาอยู่ในบัญชีได้ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อจะต้องรับผิดจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาหมายจังศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหาระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับ กอง จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาย่อเป็นความผิดสองกรรม ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น ไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับ กอง จังหวัดราชบุรีและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็น

เวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง กรณีเข้ารับตำแหน่งนั้นใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้โดยไม่อุญญาในบังคับอายุความหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวไม่ใช้โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ จึงไม่อุญญาบังคับอายุความทางอาญา นั้น เห็นว่า ความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยความผิดดังกล่าวบังคับทางการเมือง ดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ร้องในประเด็นดังกล่าว แต่อย่างไรก็ต้องบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองในทั้งสองกรณีดังกล่าวต่างเริ่มนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งเช่นเดียวกัน ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระยะบอก จังหวัดราชบุรี และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระนคร การเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ดังนี้ แม้จะต้องลงโทษทางอาญาสำหรับความผิดกรณีเข้ารับตำแหน่งด้วย ก็ไม่จำต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนที่บังคับ มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด

พิพากษาแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระยะบอก จังหวัดราชบุรี อันเป็นความผิดอีกกระทงหนึ่ง ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา

- ๙ -

๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นายประสิทธิ์ เจริญถาวรโภคฯ

(อ.ม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยชี้อุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๙ /๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๒

ในพระปรมາภิไธยพระมหากาฬตระกูล^{ศalañgkha}

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายอนันต์ศรี ศิริพงษ์ธรรม	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลาñgkhaแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๑๙	เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๔	เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยระบบอก จังหวัดราชบุรี ขอให้ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมือง

เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นายธนเสนาธิ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี ตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๙ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นออกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดอง จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๙ ผู้ถูกกล่าวหาจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของ ผู้ถูกกล่าวหา ๑ แห่ง สำหรับความผิดฐานจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา

หนึ่งปี เป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกារແຜນກดีอาญาของผู้ดำเนินการทั้งทางการเมืองแล้วโดย
คุ่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า ความผิดของผู้ถูกกล่าวหา
ฐานใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอัน
เป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบล
ห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกារແຜນກดีอาญา
ของผู้ดำเนินการทั้งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหาระทำการทำความผิดฐานใจ
ใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานใจไม่เย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวันกระทำการทำความผิดทั้งสองฐานแตกต่าง
กัน อายุความทางอาญาอยู่อีกสิบหกปี วันที่ครบกำหนดโดยบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินจึงเป็นวันกระทำการทำความผิดเฉพาะฐานใจไม่เย็นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอาวันดังกล่าวมาเป็นวันกระทำการทำความผิดฐานใจเย็นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด
ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหาระทำการทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒
เมษายน ๒๕๕๘ เพราะเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหารายงานบัญชีแสดงรายการทรัพย์และหนี้สิน ผู้ร้องยื่น
คำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหารามายังศาลเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) จึงยังไม่ขาดอายุความ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติ

อายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาฯด้วยอายุความมาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำการพิจารณาความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำการพิจารณาความผิดลงมือกระทำอย่างโดยย่างหนักที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายใต้การกระทำอย่างโดยย่างหนักของมาภัยนอก เมื่อความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ในคดีนี้มีมูลมาจาก การกระทำการกระทำการอภิการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวนั้น วันกระทำการพิจารณาความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ทางใช้เป็นวันที่ครบกำหนดเวลาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะในวันที่ครบกำหนดเวลาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินยังไม่มีการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงไม่อาจถือว่ามีความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเกิดขึ้นได้ คงเกิดขึ้นได้เฉพาะความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายใต้เงื่อนไขที่ต่างหากจากความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายใต้เงื่อนไขที่ต่างหากจากความผิดจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็ต้องเริ่มนับอายุความจากวันกระทำการพิจารณาความผิดตาม

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เผ่นเดียวกัน กรณีไม่ใช่เป็นการขยายอายุความออกไปนอกจากนั้นกรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามิได้จงใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้นปัจจุบันก็มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลาอยู่บัญชีได้ ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อจะต้องรับผิดจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาอย่างศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหาระหว่างความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดสองกรรม ที่ศาลมีภาระแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องในส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีนั้นอยู่ในบังคับอายุความหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทาง

การเมืองดังกล่าวไม่ใช่โทเททางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ จึงไม่อยู่บังคับ
อายุความทางอาญา นั้น เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณี
เข้ารับตำแหน่ง โดยความผิดดังกล่าวยังไม่ขาดอายุความดังที่วินิจฉัยในประเด็นก่อน จึงชอบที่
จะนำมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ อีกทั้ง
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้บังคับตามมาตรการบังคับ
หรือจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ใน
พรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่ง
ไปแล้ว จึงไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ข้อนี้ของผู้ร้อง

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณี
เข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับบก จังหวัดราชบุรี อันเป็นความผิดอีกกระทงหนึ่ง
ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา
๗๙ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ส่วนอื่นออกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นายจักษ์ชัย เยพิทักษ์

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๙ /๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภัตtriy ศาลฎีกา

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^๑
นายอนันต์ศรีพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหา^๒

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ต้อง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๑๙	เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๔	เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ต้องตำแหน่งทางการเมืองจะ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง^๓
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว

เป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยระบบอก จังหวัดราชบุรี ขอให้ห้าม มิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่ วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลห้วยระบบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ศาลมีฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเจี้ยนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้น จากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลมีฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจะเจี้ยนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจาก ตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยระบบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยระบบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี

ตำบลห้วยระบบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นออกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยระบบอก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งโดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหามีสถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหามิได้แสดงรายการเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ รายการ สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิด

ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

ปัญหาดังนี้จัดยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยระบบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายใต้กฎหมายกำหนด ซึ่งวันกระทำผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาอยู่ในสิ้นสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงเป็นวันกระทำความผิดเฉพาะฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอาวันดังกล่าวมาเป็นวันกระทำความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๘ เพราะเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาอยู่บัญชีแสดงรายการทรัพย์และหนี้สิน ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาหมายศาลเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยัง

ไม่ขาดอายุความนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาไว้ด้วยอายุความมาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายในใจด้วยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของภายนอก เมื่อความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ ในคดีนี้มีมูลมาจากการกระทำภายนอกคือการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีในวันที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวนั้น วันกระทำความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหา yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๘ หาใช่เป็นวันที่ครบกำหนดเวลา yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะในวันครบกำหนด yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินยังไม่มีการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงยังไม่อาจถือว่ามีความผิดเกิดขึ้นได้ ดังนั้นแม้การนับอายุความในแต่ละกรณีจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็เป็นการเริ่มนับอายุความจากวันกระทำการผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ กรณีมิได้เป็นการขยายอายุความออกไปแต่อย่างใด นอกจากนั้นกรณีที่มีการ yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามิได้แจ้งใจที่จะไม่ yื่นบัญชีแสดงรายการ

ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ปัจจุบันก็ได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการบังกันและปรับปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลาในบัญชีได้ ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อจะต้องรับผิดจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาหมายงศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหาระทำความผิดวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบล หัวยกระดับอก จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา ผู้ถูกกล่าวหาจึงมีความผิดในส่วนนี้อีกรอบหนึ่ง ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้นไม่ชอบ อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพรรค การเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีกรณีเข้ารับตำแหน่งนั้นใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้โดยไม่อยู่ในบังคับอายุความหรือไม่ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวไม่ใช่ทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่อยู่ในบังคับอายุความทางอาญาอีกต่อไป เนื่องจากว่า เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด

ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งนั้นยังไม่ขาดอายุความทางอาญา ย่อมชอบที่จะนำมาตราการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ แต่เมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้บังคับใช้มาตราการจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว กรณีจึงไม่จำต้องวินิจฉัยซ้ำอีกดังนี้ จึงไม่มีเหตุที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนนี้

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี อีกกระทงหนึ่ง ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๙ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นายวงศ์พร จิระภาด

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๙ /๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิราษฎร์มหาภัตtriy ศาลอภิการ

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๙ /๒๕๖๒}
นายอนันต์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหา^{คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๓}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลอภิการแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะนิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๔ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจาก

เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลห้วยระบบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจ้างใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลานี้ไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยระบบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยระบบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยระบบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยระบบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๙ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้การลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับอกร จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๙ ผู้ถูกกล่าวหาจึงใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งโดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของ ผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างของ ผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ รายการ สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา

หนึ่งปี คุ่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหาระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวันกระทำผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาอยู่ในสิ้นสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงเป็นวันกระทำความผิดเฉพาะฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอาวันดังกล่าวมาเป็นวันกระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหาระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ เพราะเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหารายงานการทรัพย์และหนี้สิน ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหารมาบังศาลเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๕ (๑) คดีในส่วนนี้จึงยังไม่ขาดอายุความ นั้น เห็นว่า พระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

- ๔ -

ประกาศกรมการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาไว้ด้วยอายุความมาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายใต้ด้วยการกระทำอย่างหนึ่งของภายนอก เมื่อความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๑ ในคดีนี้มีมูลมาจากการกระทำภายนอกคือการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวนั้น วันกระทำความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหา yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๘ หากใช้เป็นวันที่ครบกำหนดเวลา yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะในวันที่ครบกำหนด yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินยังไม่มีการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงยังไม่อาจถือว่ามีความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเกิดขึ้นได้ คงเกิดขึ้นได้เฉพาะความผิดฐานจะไม่ yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดซึ่งเป็นความผิดที่แยกต่างหากจากความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังนั้น แม้การนับอายุความของทั้งสองฐานความผิดจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็ต้องเริ่ม

นับอายุความจากวันกรุงทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เช่นเดียวกัน กรณีไม่ใช่เป็นการขยายอายุความออกไป นอกจานั้น กรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามิได้ลงใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลาอยู่บัญชีได้ฉันนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อจะต้องรับผิดจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาอย่างศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหาระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับ จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาย่อเป็นความผิดสองกรรม ที่ศาลมีกำหนดคดีอาญาของผู้ดำเนินตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น ไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ พึงขึ้น

ปัญหาดังวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระดับ จังหวัดราชบุรีและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุการเมืองเป็น

เวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง กรณีเข้ารับตำแหน่งนั้นใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้โดยไม่อยู่ในบังคับอายุความหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวไม่ใช้โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ จึงไม่อยู่บังคับอายุความทางอาญา นั้น เห็นว่า ความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยความผิดดังกล่าวอย่างไม่ขาดอายุความอาญาดังที่วินิจฉัยในประเด็นก่อน ย่อมเป็นการชอบที่จะนำมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ร้องในประเด็นดังกล่าว แต่อย่างไรก็ดี การบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองในทั้งสองกรณีดังกล่าวต่างเริ่มนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งเช่นเดียวกัน ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระนคร การเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ดังนี้ แม้จะต้องลงโทษทางอาญาสำหรับความผิดกรณีเข้ารับตำแหน่งด้วย ก็ไม่จำต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนที่บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด

พิพากษาแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี อันเป็นความผิดอีกกระทั่งลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา

- ๙ -

๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ให้เช่าจ้าวให้การลงโทษไว้ก่อนด ๑ ปี ตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นางนุจrinทร์ จันทร์รายศรี

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๙ /๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภัตtriy ศาลาวีก้า

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{ผู้ร้อง}
นายอนันต์ศรี ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหา^{ผู้ถูกกล่าวหา}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลาวีก้าแผนกคดีอาญาของผู้ต้องรับ
จำแห่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๔ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ต้องรับจำแห่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับจำแห่ง กรณีพ้นจากจำแห่ง และกรณีพ้นจาก

ตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขอให้ห้ามมิให้ผู้ใดกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมือง เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๗

ผู้ใดกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นายธนเสนา ศิริพงษ์ธรรม ผู้ใดกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้ใดกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นออกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว
ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่ง

ເມື່ອວັນທີ ๓๑ ກຣກກວາມ 二五五七 ຕ້ອມາວັນທີ ๑២ ເມສາຍນ 二五五八 ຜູ້ຖຸກລ່າວຫາຈິງໃຈຢືນບັນຊີແສດງ
ຮາຍກາຮ້າພໍຍສິນແລະໜິ້ສິນແລະເອກສ່າງປະກອບຕ່ອງຜູ້ຮ້ອງການນີ້ເຂົ້າຮັບຕໍ່ແນ່ນໂດຍຮະບຸສະຖານກາພວ່າ
“ສົດ” ແຕ່ປ່າກງວ່າຜູ້ຖຸກລ່າວຫາມີສະຖານກາພ “ສມຮສ” ແລະຜູ້ຖຸກລ່າວຫາໄມ່ແສດງຮາຍກາເຈີນຝາກ
ຮນາຄາຮອງຜູ້ຖຸກລ່າວຫາ ໧ ບັນຊີ ຮາຍກາທີ່ດິນຂອງຜູ້ຖຸກລ່າວຫາ ໑ ແປລ່ງ ໂຮງຮຽນແລະສິ່ງປຸລຸກສ້າງ
ຂອງຜູ້ຖຸກລ່າວຫາ ໑ ລັ້ງ ເຈີນກຸ້ຈາກຮນາຄາຮແລະສະບັນກາເຈີນຂອງ ຜູ້ຖຸກລ່າວຫາ ໑ ແທ່ງ ສໍາຮັບ
ຄວາມຝຶດຮູານຈິງໃຈຢືນບັນຊີແສດງຮາຍກາຮ້າພໍຍສິນແລະໜິ້ສິນແລະເອກສ່າງປະກອບຕ່ອງຜູ້ຮ້ອງດ້ວຍ
ຂ້ອຄວາມອັນເປັນເທົ່ານີ້ທີ່ຫຼືອປົກປິດຂ້ອເທົ່ານີ້ທີ່ຈະຈິງທີ່ຄວາມແຈ້ງໃຫ້ທ່ານການນີ້ພັນຈາກຕໍ່ແນ່ນ ແລະການນີ້ພັນຈາກ
ຕໍ່ແນ່ນມາແລ້ວເປັນເວລານີ້ປີ ຄູ່ຄວາມທັ້ງສອງຝ່າຍໄມ່ອຸທຮຣນີ້ຈຶ່ງເປັນອັນຍຸຕີໄປຕາມຄຳພິພາກໝາສາລົງກົາ
ແຜນກົດທີ່ອານຸຂອງຜູ້ດຳຮັດຕໍ່ແນ່ນທາງການເມື່ອແລ້ວ

ປັນຫາຕ້ອງວິນິຈຈັຍຕາມອຸທຮຣນີ້ຂອງຜູ້ຮ້ອງປະກາດແຮກມີວ່າ ດີຂອງຜູ້ຮ້ອງໃນສ່ວນ
ຄວາມຝຶດຮູານຈິງໃຈຢືນບັນຊີແສດງຮາຍກາຮ້າພໍຍສິນແລະໜິ້ສິນແລະເອກສ່າງປະກອບຕ່ອງຜູ້ຮ້ອງດ້ວຍ
ຂ້ອຄວາມອັນເປັນເທົ່ານີ້ທີ່ຫຼືອປົກປິດຂ້ອເທົ່ານີ້ທີ່ຈະຈິງທີ່ຄວາມແຈ້ງໃຫ້ທ່ານການນີ້ເຂົ້າຮັບຕໍ່ແນ່ນຮອງ
ນາຍກເທັມນຕີ່ຕຳບລ້າຍກະບອກ ຈັງຫວັດຮາຊຸມ ຂາດອາຍຸຄວາມທາງອານຸ ຕາມຄຳພິພາກໝາ
ສາລົງກົາແຜນກົດທີ່ອານຸຂອງຜູ້ດຳຮັດຕໍ່ແນ່ນທາງການເມື່ອຫຼືອໄມ່ ຜູ້ຮ້ອງອຸທຮຣນີ້ວ່າ ຜູ້ຖຸກລ່າວຫາ
ກະທຳຄວາມຝຶດຮູານຈິງໃຈຢືນບັນຊີແສດງຮາຍກາຮ້າພໍຍສິນແລະໜິ້ສິນແລະເອກສ່າງປະກອບຕ່ອງຜູ້ຮ້ອງ
ດ້ວຍຂ້ອຄວາມອັນເປັນເທົ່ານີ້ທີ່ຫຼືອປົກປິດຂ້ອເທົ່ານີ້ທີ່ຈະຈິງທີ່ຄວາມແຈ້ງໃຫ້ທ່ານ ມີໃໝ່ຮູານຈິງໃຈໄມ່ຢືນບັນຊີແສດງ

รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวัน
กระทำผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาของสิ้นสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบ
กำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงเป็นวันกระทำการพิเศษฐานจะใจไม่
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอามาเป็นวันกระทำการพิเศษฐานจะใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ^๑
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำการพิเศษเมื่อวันที่ ๑๒
เมษายน ๒๕๔๙ เพราะเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์และหนี้สิน ผู้ร้องยื่น
คำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามายังศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยังไม่ขาดอายุความนั้น เห็นว่า
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้
บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความ
มาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำการพิเศษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึง
วันที่ผู้กระทำการพิเศษลงมือกระทำการทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการ
แสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายใต้ด้วยการกระทำการทำอย่างใดอย่างหนึ่งของมายานอก เมื่อความผิด
ฐานจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่
ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๙ ในคดีนี้มีมูลมาจากการกระทำการที่กฎหมายออกคือการยื่นบัญชีแสดง

รายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวนั้น วันกระทำการผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาอยู่บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ หาใช่เป็นวันที่ครบกำหนดเวลาอยู่บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะขณะนั้นยังไม่มีการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงยังไม่อาจถือว่ามีความผิดเกิดขึ้นได้ และกรณีเห็นได้ว่าความผิดฐานจะอยู่บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบนี้แยกต่างหากจากความผิดฐานจะใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น แม้การนับอายุความในแต่ละกรณีจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็เป็นการเริ่มนับอายุความจากวันกระทำการผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๕ เช่นเดียวกัน จึงมิได้เป็นการขยายอายุความออกไปแต่อย่างใด นอกจากนั้น กรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามิได้จงใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ซึ่งปัจจุบันก็ได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลาอยู่บัญชีได้ ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อมจะต้องรับผิดจากการกระทำดังกล่าวของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาลงศาลเมื่อวันที่ ๑๙

ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหากระทำการทามาตฐานั้นเปิดเมื่อวันที่ ๑๒
เมษายน ๒๕๕๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐาน
จะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัววย
กระบอก จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา การกระทำการของผู้ถูกกล่าวหาย่อมเป็น^๑
ความผิดสองกรรม ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดย
วินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น จึงไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า การห้ามมิให้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง
และให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีนั้นใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้โดยไม่
อยู่ในบังคับอายุความหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวไม่ใช้โทษ
ทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ จึงไม่อยู่บังคับอายุความทางอาญาดังนั้น เห็นว่า
การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วัน
พ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้น ถือเป็นมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมือง
อันเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลที่สืบทอดมาจากการกระทำการทามาตฐานั้น จึงไม่อ้าง
แยกออกจากโทษทางอาญาซึ่งเป็นโทษประnanได้ ดังนั้น หากคดีขาดอายุความทางอาญาอันมีผลให้

สิทธิินักดีอาญาภาพองระงับไปแล้ว ย่อมไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ แต่สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งนั้นยังไม่ขาดอายุความดังที่วินิจฉัยแล้วในประเด็นก่อน ย่อมเป็นการชอบที่จะนำมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ แต่อย่างไรก็ดี แม้ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบในกรณีเข้ารับตำแหน่ง กับกรณีพ้นจากตำแหน่งจะเป็นการทำที่ต่างกรรมต่างวาระกัน อันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันก็ตาม แต่การบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองในทั้งสองกรณีดังกล่าวต่างก็ต้องเริ่มนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งเข่นเดียวกัน ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ดังนี้ แม้จะต้องลงโทษทางอาญาสำหรับความผิดกรณีเข้ารับตำแหน่งด้วย ก็ไม่จำต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนที่บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด อุทธรณ์ข้อนี้ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

วินิจฉัยแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี อันเป็นความผิดอีกรายหนึ่ง ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลเมืองค้ำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุฑ์เมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลหัวยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาทลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาทโทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาลักษณะแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นายนิพนธ์ ช่วยสกุล